

Yvonne zu Dohna

**Mističnost uzvišenoga: doživljaj spasenja u Michelangelovu
*Posljednjem sudu***

Za prikaz doživljaja spasenja kroz sliku potrebno je poznavati nekoliko elemenata: teologiju prikaza (do koje mjere prikaz uspijeva prenijeti određenu temu), percepciju prikaza (na koji način gledati sliku) i estetski jezik prikaza. Evoluciju ovoga procesa najbolje možemo shvatiti ako usporedimo revolucionarnu transformaciju prikaza "spasenja ljudskoga bića" u Michelangelovim djelima *Preobraćenje Sv. Pavla* i *Posljednji sud*. U *Preobraćenju* prepoznajemo Pavlovu intimnu psihološku transformaciju kroz njegov susret s Gospodinom, dok slikar u *Posljednjem sudu* ide korak dalje u prikazu *tremenduma*. Umjetnici su uporabom boja mogli učiniti vidljivima znanstvene inovacije u prostoru i vremenu razdoblja u kojima su živjeli. Nove, radikalne vizije beskonačnosti svemira uzrokovale su korjenite promjene u estetici umjetnosti i njezinoj percepciji. Michelangelo stvara "ne-figurativnu sliku", koja ne pretpostavlja prostor u kojemu bi se moglo nalaziti neko čvrsto tijelo, ni teorijski, ni konceptualno. On stvara neograničen prostor koji se ne može definirati, i time u promatrača izaziva određenu vrstu neravnoteže. Čini se da umjetnik slijedi Leonardov savjet te prozirnom, svjetloplavom, praznom površinom stvara mističnu sferu. Promatrajući Monetova djela 400 godina kasnije, pokušavamo razumjeti Michelangelovu genijalnost u predviđanju stvaranja novoga prostora, rođenoga u impresionizmu.